

4. UNESCO. Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development. Paris:UNESCO, 2019. 50p.

5. Holmes W., Bialik M., Fadel C. Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning. Boston:Center for Curriculum Redesign, 2019. 48p.

БОНДАРЕВ Олександр,
*здобувач наукового ступеня доктора філософії (PhD),
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Рівненського державного гуманітарного університету*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Сучасний розвиток освіти характеризується трансформаційними процесами, зумовленими цифровізацією суспільства, інтеграцією України до європейського освітнього простору та реалізацією концепції Нової української школи. Ці зміни спрямовані на модернізацію змісту освіти, оновлення підходів до організації освітнього процесу та формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти. У таких умовах зростають вимоги до професійної підготовки педагогічних кадрів, зокрема, майбутніх учителів математики, які мають володіти не лише ґрунтовними фаховими знаннями, а й сучасними педагогічними та цифровими інструментами навчання. У зв'язку із цим особливого значення набуває компетентісний підхід, реалізація якого сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх учителів математики та їх готовності до ефективної педагогічної діяльності в умовах сучасної освітньої трансформації. У сучасній педагогічній науці поняття «компетентність» розглядається як інтегрована характеристика особистості, що поєднує знання, уміння, навички, цінності та здатність ефективно застосовувати їх у практичній діяльності. Відповідно, професійна компетентність учителя трактується як сукупність фахових, педагогічних і методичних знань, умінь та досвіду, які забезпечують результативне здійснення освітньої діяльності [4].

Компетентісний підхід посідає важливе місце в системі сучасної педагогічної освіти, оскільки орієнтує освітній процес не лише на засвоєння знань, а й на формування здатності застосовувати їх у реальних професійних ситуаціях. Саме тому він розглядається як один із методологічних орієнтирів модернізації освітньої системи та підготовки майбутніх педагогів.

У наукових дослідженнях структуру професійної компетентності майбутнього вчителя визначають як багатокомпонентну систему, що охоплює мотиваційний, когнітивний, діяльнісний і рефлексивний компоненти. Такий підхід забезпечує цілісне формування готовності майбутнього вчителя до професійної діяльності, зокрема, до викладання математичних дисциплін у сучасному освітньому середовищі [2]. У педагогічних дослідженнях професійну компетентність майбутнього вчителя розглядають як інтегровану

характеристику особистості, що формується в процесі фахової підготовки в закладах вищої освіти та забезпечує готовність до ефективної педагогічної діяльності. Її структура охоплює взаємопов'язані компоненти [1].

Важливою складовою є мотиваційний компонент, що відображає усвідомлення значущості педагогічної діяльності, інтерес до викладання математики та прагнення до професійного розвитку. Когнітивний компонент передбачає сформованість фахових математичних, педагогічних і методичних знань, необхідних для організації освітнього процесу. Операційно-діяльнісний компонент характеризується наявністю практичних умінь і навичок педагогічної діяльності, зокрема, здатністю використовувати сучасні методи навчання, інноваційні педагогічні технології та цифрові освітні ресурси. Водночас рефлексивний компонент пов'язаний зі здатністю майбутнього вчителя до самоаналізу власної педагогічної діяльності, оцінювання її результатів і професійного самовдосконалення. Отже, професійна компетентність майбутнього вчителя математики формується як цілісна система, що поєднує мотиваційні установки, фахові знання, практичні вміння та здатність до рефлексії.

Реалізація компетентнісного підходу в підготовці майбутніх учителів математики передбачає оновлення змісту, форм і методів професійної підготовки в закладах вищої освіти. Важливою умовою є інтеграція фахових, педагогічних та методичних дисциплін, що забезпечує формування цілісного уявлення про майбутню професійну діяльність та сприяє поєднанню теоретичних знань із практикою навчання математики. Суттєву роль у цьому процесі відіграє використання інноваційних освітніх технологій, зокрема, цифрових освітніх ресурсів, інтерактивних методів навчання, технологій змішаного та дистанційного навчання. Їх застосування сприяє активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та формуванню здатності використовувати сучасні інструменти в професійній діяльності.

Важливим напрямом є застосування практико орієнтованих завдань, кейсів та проектної діяльності, що дає можливість майбутнім учителям набувати досвіду розв'язування професійних ситуацій, моделювати освітній процес та застосовувати набуті знання на практиці. У результаті формується здатність до аналізу й розв'язування математичних і педагогічних задач, що є необхідною умовою ефективної професійної діяльності вчителя математики.

Сучасні трансформаційні процеси в освіті суттєво впливають на зміст і організацію професійної підготовки майбутніх учителів математики. Одним із ключових чинників є цифровізація освітнього процесу, що передбачає активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, електронних освітніх ресурсів та цифрових інструментів навчання в систему педагогічної освіти. Це сприяє модернізації освітнього середовища та розширює можливості організації навчальної діяльності майбутніх учителів математики [3].

Важливого значення набуває використання цифрових освітніх ресурсів і платформ, зокрема систем управління навчанням, онлайн-сервісів для візуалізації математичних об'єктів, інтерактивних освітніх середовищ та дистанційних платформ. Їх застосування сприяє розвитку цифрової

компетентності майбутніх учителів математики та формуванню здатності ефективно використовувати сучасні технології в професійній діяльності.

Водночас сучасна освітня трансформація зумовлює розвиток професійної мобільності педагогів і здатності до безперервного навчання, що передбачає постійне оновлення знань, опанування нових педагогічних і цифрових технологій та готовність до професійного саморозвитку. Такий підхід відповідає сучасним вимогам до підготовки вчителя, здатного ефективно працювати в умовах динамічних змін освітнього середовища.

Отже, компетентнісний підхід є важливою методологічною основою професійної підготовки майбутніх учителів математики, оскільки сприяє формуванню інтегрованої системи знань, умінь, ціннісних орієнтацій та досвіду професійної діяльності, необхідних для ефективного здійснення педагогічної практики. Його реалізація забезпечує підготовку вчителя, здатного організувати освітній процес відповідно до сучасних вимог та викликів розвитку освіти. Водночас сучасні трансформаційні процеси у сфері освіти зумовлюють необхідність модернізації змісту, форм і методів професійної підготовки педагогів, зокрема за допомогою інтеграції цифрових технологій, інноваційних освітніх практик та практико орієнтованого навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баранець Я. Види професійної компетентності сучасного педагога. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти*. Серія «Філософія. Педагогіка», 2022. № 2 (3). С. 47-53
2. Оршанський Л. В. Формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі творчої художньо-трудової діяльності: монографія. Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ, 2014. 186 с.
3. Северина Л., Здоровець О., Беляєва О. Цифрова трансформація освіти. *Педагогічні науки та освіта*. Випуск XLIV–XLV. 2023. С. 76-83.
4. Щур В. А. Компетентнісний підхід як базовий у сучасній освіті. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 2025. №18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15502682>

БОРДЮК Володимир

кандидат педагогічних наук,

*заступник директора з науково-педагогічної роботи та комунікацій
Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*

СТРАТЕГІЇ І ПРАКТИКИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах цифрової трансформації суспільства, воєнного стану та євроінтеграційних процесів технологізація освіти перетворилася з простого тренду на стратегічну необхідність. Згідно з Концепцією розвитку цифрових компетентностей громадян України та Законом України «Про освіту» (ст. 8), забезпечення якісної, доступної та інклюзивної освіти неможливе без системного та цілеспрямованого впровадження сучасних освітніх технологій [1].